

LASTNE DELNICE

Za poslovanje podjetja je potrebno zagotoviti kapital. Tako se pri delniških družbah kapital zagotavlja s prodajo delnic (emisija delnic). Z delnicami se zagotavlja kapital le ob ustanovitvi podjetja ali njegovi dokapitalizaciji. Lastniki delnic pa le te lahko prodajo. Trgovanje z delnicami postaja nekaj vsakdanjega.¹

Pogosto delniška družba kupuje lastne delnice. Takšen odkup pa predstavlja zmanjševanje kapitala delniške družbe, kar bi v izjemnih primerih lahko ogrozilo obstoj delniške družbe. Z odkupom lastnih delnic se lahko tudi bistveno spremenijo upravičenja vezana na posamezne delnice. Zato je odkup lastnih delnic opredeljen v Zakonu o gospodarskih družbah. Stroga določila se v praksi različno tolmačijo, kar povzroča precej zmede.

V tem sestavku obravnavamo povezanost osnovnega kapitala z odkupom lastnih delnic.

¹ Z delnicami se lahko trguje na organiziranem trgu (borza) ali pa neorganiziranem trgu. Seveda je treba upoštevati predpise o trgovanju z delnicami.

Osnovni kapital:

Pred opredelitvijo lastnih delnic je potrebno obravnavati osnovni kapital.

Kaj je osnovni kapital?

Najpreprosteje ga opredelimo kot produkt števila delnic z nominalno vrednostjo delnice. Splošni zapis bi lahko bil:

$$OK = SD * NZD$$

pri čemer je:

<i>OK</i>	=	<i>osnovni kapital</i>
<i>SD</i>	=	<i>število delnic</i>
<i>NZD</i>	=	<i>nominalna vrednost delnice</i>

Osnovni kapital je le eden od virov premoženja družbe.² V začetku (ob ustanovitvi družbe) je lahko premoženje družbe enako osnovnemu kapitalu, nato pa je večje ali manjše. Praviloma je večje in doseže večkratno vrednost osnovnega kapitala.

Zakonodajalec je za različne oblike kapitalskih družb predpisal različne višine osnovnega kapitala. Za delniške družbe je predpisani osnovni kapital 3 milijone SIT³ in predstavlja najmanjši obseg kapitala družbe.⁴ V Zakonu o gospodarskih družbah je predpisano, da lahko Vlada Republike Slovenije znesek osnovnega kapitala spremeni, če se bistveno spremeni razmerje med tolarjem in ECU po tečaju Banke Slovenije (11. člen).

Osnovni kapital družbe je lahko višji od predpisanega, ne sme pa biti manjši.⁵ Iz zakona izhaja, da je ena ključnih vlog osnovnega kapitala vloga jamstvenega kapitala. Pri tem pa ne smemo zanemariti določila, da družba za svoje obveznosti jamči s celotnim svojim premoženjem. V kapitalskem smislu to pomeni, da družba za svoje obveznosti odgovarja tudi z drugimi oblikami kapitala.

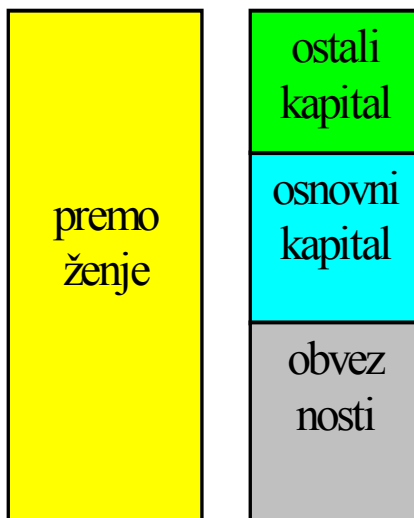
² Premoženje družbe ima različne pojavne oblike (denar, terjatve, opredmetena osnovna sredstva itd.). Računovodsko ga prikazujemo na aktivni strani bilance.

³ Seveda ta vsota ne predstavlja ekonomske vsebine potrebnega kapitala družbe. Predpisana vsota bi naj zagotavljala le neko v zakonu določeno višino kapitala.

⁴ Različne zakonodaje določajo različne zneske osnovnega kapitala delniške družbe (Avstrija 1 milijon ATS, Nemčija 100 tisoč DEM, Italija 200 milijonov LIT itd.).

⁵ Pri tem mislimo na registrirani osnovni kapital. Vplačani osnovni kapital je lahko kratkoročno manjši od registriranega, saj zakon omogoča postopno vplačevanje registriranega osnovnega kapitala. Z zakonom o gospodarskih družbah je predpisano (191. člen), da je na vsako delnico, ki se vplača v denarju treba pred vpisom delniške družbe v register vplačati najmanj 25 % njene nominalne vrednosti. V smislu petega odstavka istega člena je potrebno vplačati tudi premijo (pesežek, agjo), če se delnice prodajajo po vrednosti, ki je višja od nominalne. (Stvarni vložki morajo biti predani družbi v celoti do vpisa v register.) Nevplačani osnovni kapital se vplača na osnovi zahteve uprave družbe. V smislu 220. in 233. člena Zakona o gospodarskih družbah pomeni še ne v celoti vplačani osnovni kapital jamstveno maso (družba ga lahko prisilno izterja).

Premoženje in njegovo financiranje (pasivna stran bilance) prikazujemo v spodnji sliki:

Splošni zapis odnosa med premoženjem in njegovimi viri je:

$$\sum_{i=1}^n PR_i = \left(\sum_{i=1}^n K + OK + \sum_{i=1}^n OB \right)$$

pri čemer pomeni:

PR	=	<i>premoženje</i>
K	=	<i>ostale vrste kapitala</i>
OK	=	<i>osnovni kapital</i>
OB	=	<i>obveznosti</i>
i	=	<i>vrsta (premoženja, kapitala, obveznosti) $i = 1, \dots, n$</i>

Družba odgovarja za svoje obveznosti s kapitalom, ki je vsota osnovnega kapitala (OK) in drugih vrst kapitala (K).

Med drugimi vrstami kapitala (K) zajamemo rezerve (zakonske, statutarne, revalorizacijske), presežek vplačanega kapitala (agio), nerazporejeni dobiček (preteklih let) in dobiček tekočega leta.

Osnovni kapital, ki je opredeljen v statutu, in ki se registrira v sodnem registru se glasi na domačo valuto (171. člen Zakona o gospodarskih družbah). V poslovnih knjigah se izkazuje v nominalnem znesku. Zaradi inflacijskih vplivov je praviloma razvrednoten, pomeni, da je bistveno manj vreden kakor je bilo vredno premoženje ob njegovem oblikovanju. Praviloma se osnovni kapital vsako leto ne prilagaja. V knjigovodstvu delniških družb je prikazan v registrirani višini. Njegova realna vrednost se vzpostavi z

oblikovanjem revalorizacijskih rezerv. Te pa lahko družbe uporabijo kot vir dokapitalizacije iz sredstev družbe.

Zakonodajalec zahteva kapitalsko jačanje družbe. Tako daje prednost oblikovanju rezerv pred razdelitvijo dobička, ko v 355. členu prepoveduje izplačilo dobička pred oblikovanjem rezerv v višini 10 % osnovnega kapitala družbe. Posebno vprašanje pa se veže na tihe (tajne) rezerve. Tako naš zakon teh rezerv posebej ne obravnava, mnoge tuje zakonodaje pa takšno prakso dopuščajo. Take rezerve se oblikujejo s podvrednotenjem aktivnih bilančnih postavk ali s prevrednotenjem pasivnih bilančnih postavk. V kolikor pri oblikovanju računovodskih izkazov upoštevamo načelo previdnosti⁶ lahko prihaja do oblikovanja skritih (tajnih) rezerv.

Zakon prepoveduje zmanjšanje kapitala pod predpisano vrednost. Odkup lastnih delnic pa lahko privede do vsebinskega zmanjšanja kapitala pod vrednost predpisanega osnovnega kapitala.

Lastne delnice:

Pogosto vprašanje je vezano na nakup lastnih delnic.

Zakon o gospodarskih družbah opredeljuje lastne delnice v 227. in od 240. do 245. člena.

Določila zakona varujejo osnovni kapital. Vzroke varovanja je treba iskati v vsebini osnovnega kapitala,⁷ predvsem v vlogi jamstvenega kapitala. To velja tudi za še ne vplačani osnovni kapital.

To vlogo pa lahko ogrozi nakup lastnih delnic.

Nakup lastnih delnic:

Vsebina lastne delnice:

Nakup lastnih delnic se opravi po nakupni ceni in predstavlja pretvorbo ene oblike sredstev v drugo obliko sredstev. Najobičajneje se zmanjšajo denarna sredstva (plačilo) in povečajo naložbe.

Tretji Slovenski računovodski standard v točki 3.1. in šesti v točki 6.1. opredeljujeta naložbe v lastne delnice kot finančne naložbe (dolgoročne ali kratkoročne).

O nakupu lastnih delnic govorimo, ko kapitalska družba odkupuje svoje delnice, torej odkupuje samo sebe. Kocbek in Ivanjko⁸ pri obravnavi lastnih delnic menita, da bi v

⁶ Slovenski računovodski standardi v šesti točki (Temeljne računovodske predpostavke pri izdelovanju računovodskih izkazov) opredeljuje načelo previdnosti.

⁷ Tako registrirani osnovni kapital ne more biti nikoli manjši od predpisanega najmanjšega nominalnega zneska osnovnega kapitala. Praviloma ga je treba vplačati v kratkem času po ustanovitvi družbe.

primeru nakupa svojih delnic od delničarjev po enaki ceni, kot so bile vplačane, v celoti izgubila realno premoženje. Tako bi bil realni substrat delniške družbe kot pravne osebe sestavljen le iz lastnih delnic te družbe, ki bi bile realno brez vrednosti, prav tako pa za družbo ne bi mogel nihče uresničevati glasovalne pravice. Takšna delniška družba bi bila sama s seboj v nasprotju. V kolikor delniška družba ne pokupi vseh lastnih delnic, sicer ne pride do takšnega ekstremnega protislovja, vendar kljub temu pride do pomembne spremembe v lastniški strukturi. Takšen nakup lahko pomeni relativno osamosvojitvev managementa od delničarjev. Podobno velja tudi za druga upravičenja vezana na delnice.

Pravna opredelitev lastne delnice

Zakonske omejitve nakupa lastnih delnic:

Zaradi vsebine odkupa lastnih delnic zakonodaje omejujejo nakup lastnih delnic. Zakon o gospodarskih družbah opredeljuje pridobivanje lastnih delnic v 240. členu. Tako pravi, da družba sme pridobiti lastne delnice le izjemoma in to v točno določenih izjemah:

A)

- če je pridobitev nujna, da bi družba preprečila hudo, neposredno škodo (240. člen; 1. odstavek; 1. alineja);
Kaj je huda, neposredna škoda? Kocbek in Ivanjko v že citiranem delu na strani 267 navajata, da je to škoda, ki bi ogrozila premoženje družbe, ne pa škoda, ki bi ogrozila premoženje posameznih delničarjev. Zato v ta okvir ne sodi pridobitev lastnih delnic v primeru spremembe tečaja delnice (padeč tečajev). Primer pa bi lahko bil pridobitev delnic od delničarja, dolžnika družbe, od katerega lahko družba le na ta način dobi plačano svojo terjatev. Škoda mora biti težka, ne le majhna ali neznatna. Podobnega mnenja je Šinkovec⁹, ko pravi: »Preprečevanje hude, neposredne škode mora biti nujno, ne le primerno, škoda mora groziti družbi, ne družbenikom. Zgolj padeč tečaja lastnih delnic ni utemeljen razlog. Padeč lastnih delnic ob spojitvi prizadene družbenike, ne pa družbe. Obramba pred prevzemom delnic po osebah, ki ne sodijo v krog delničarjev, bi bila možna le v izjemnih primerih.«
Pridobitev je dopustna le, če je za delnice plačan celotni nominalni ali višji znesek. V primeru pridobitve delnic po tem namenu mora uprava na prvi naslednji skupščini poročati o razlogih in namenu pridobitve, o številu in nominalnem znesku delnic ter o vrednosti delnic.
- če naj se delnice ponudijo v odkup delavcem družbe ali z njo povezane družbe (240. člen; 1. odstavek; 2. alineja);
Pridobitev je dopustna le, če je za delnice plačan celotni nominalni ali višji emisijski znesek.
Pridobljene delnice po tem namenu se v enem letu po pridobitvi ponudijo v odkup delavcem. Kršitev te določbe ni posebej sankcionirana, vendar uprava odgovarja za

⁸ Ivanjko Šime, Kocbek Marjan: *Pravo družb, Statusno gospodarsko pravo*. Časopisni zavod Uradni list Republike Slovenije. Ljubljana 1994, stran 266 in naprej.

⁹ Šinkovec Janez: *Delniška družba in povezane družbe*. Bonex. Ljubljana 1994, stran 41.

morebitno nastalo škodo, družb pa mora take delnice odsvojiti v zakonito predpisanih rokih.

- če delnice pridobi zato, da bi delničarjem zagotovila odpravnino po določbah Zakona o gospodarskih družbah (240. člen; 1. odstavek; 3. alineja);
Taka odpravnina je opredeljena v 486. in 489. členu Zakona.

Za pridobivanje delnic po gornjih treh alinejah sta predpisana dva dodatna pogoja (oba morata biti izpolnjena) (240. člen; 2. odstavek):

- Skupni nominalni znesek delnic, pridobljenih za gornje namene ne sme skupaj z drugimi lastnimi delnicami, ki jih družba že ima, presežati vrednosti desetih odstotkov osnovnega kapitala.

Delnice se odkupujejo po tržnih vrednostih, ki so praviloma različne od njihove nominalne vrednosti. Lahko so višje ali nižje. Nanje vpliva ponudba in povpraševanje, v daljšem časovnem obdobju pa notranja vrednost delnice, ki je odvisna od dobrega, slabega imena, izkazovanih drugih oblik kapitala oziroma izgube, skritih rezerv itd. Ti vplivi pa se ne izražajo v vrednosti osnovnega kapitala.

Zaradi opisanih razlogov je primerjava med naložbeno vrednostjo lastnih delnic in njihovo nominalno vrednostjo (vrednost osnovnega kapitala) neprimerna.

Zakonsko določilo jasno opredeljuje obseg dovoljenega nakupa. Tega bi lahko drugače izrazili kot deset odstotkov izdanih delnic.

- Pred nakupom mora družba oblikovati sklad za lastne delnice.
Sklad se lahko oblikuje iz vira, ki ne znižuje osnovnega kapitala ali po zakonu ali statutu predpisanega sklada, ki se ne sme uporabljati za plačila delničarjem. Najbolj pogosto se za ta namen uporablja nerazdeljeni dobiček ali proste rezerve.
Sklad po svoji vsebini predstavlja sestavino celotnega kapitala, ki nima omejitev, vezanih na razpolaganje.

B)

- če je pridobitev neodplačna (240. člen; 1. odstavek; 4. alineja);
Pridobitev je dopustna le, če je za delnice plačan celotni nominalni ali višji emisijski znesek.
Pomembno je, da družba ne da kakršnega koli nadomestila za pridobljene delnice.
- da pridobi delnice pri nakupni komisiji (240. člen; 1. odstavek; 5. alineja);
Pridobitev je dopustna le, če je za delnice plačan celotni nominalni ali višji emisijski znesek. Primer takega nakupa je v bankah ali finančnih organizacijah, delniških družbah, ki kupujejo lastne delnice v svojem imenu na račun svojih strank. Taki nakupi se dokazujejo s pogodbo o nakupu v svojem imenu na tuj račun.
- na podlagi univerzalnega pravnega nasledstva (240. člen; 1. odstavek; 6. alineja);
Primer takega nasledstva je pripojitev, spojitev, preoblikovanje itd.

- na podlagi sklepa skupščine o umiku delnic po določbah o zmanjšanju osnovnega kapitala (240. člen; 1. odstavek; 7. alineja).

Nični pravni posli v zvezi z lastnimi delnicami

Nakup lastnih delnic je lahko povezan tudi z drugimi pravnimi posli. Tako zakon posebej določa, da je ničen pravni posel:

- s katerim si družba zagotovi predujem ali posojilo za pridobitev delnic.
To pa ne velja za tekoče pravne posle finančnih organizacij in tudi ne posle s katerimi bi delnice pridobili delavci družbe ali z njo povezane družbe. Takšen pravni posel je ničen, če družba ne bi mogla oblikovati sklada za lastne delnice, ne da bi zmanjšala osnovni kapital ali po zakonu predpisani sklad, ki se ne sme uporabljati za plačila delničarjem.
- med družbo in drugo osebo, po katerem naj bi bila druga oseba upravičena pridobivati delnice družbe na račun družbe ali odvisne družbe ali družbe, v kateri ima družba večinski delež, če bi družba pridobila delnice v nasprotju z določbami 240. člena zakona o gospodarskih družbah.

Roki za odtujitev lastnih delnic:

- V primeru, če bi družba pridobila delnice v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 240. člena jih mora prodati v enem letu po pridobitvi.
- V primeru, da skupni znesek delnic, ki jih je družba pridobila v skladu s prvim in drugim odstavkom 240. člena zakona o gospodarskih družbah presega vrednost deset odstotkov osnovnega kapitala (predpisano je, da obseg lastnih delnic ne more trajno presegati 10 % osnovnega kapitala), mora tisti del delnic, ki te odstotke presega, odsvojiti v treh letih po pridobitvi.
- Tiste lastne delnice, ki niso bile odsvojene v gornjih rokih (eno oziroma tri leta) mora družba umakniti.

Pridobivanje lastnih delnic preko tretjih oseb in zastava lastnih delnic:

Pogosto družbe pridobivajo delnice preko tretjih oseb. Tako veljajo v primeru, če delnice pridobiva

- oseba, ki posluje v lastnem imenu, vendar na račun družbe;
- od družbe odvisna družba;
- družba v kateri ima družba večinski delež;
- oseba, ki posluje v lastnem imenu, vendar na račun odvisne družbe ali družbe, v kateri ima družba večinski delež;

omejitve predpisane v 240. členu (1. odstavek; 1,2,3,4,5 in 6 alineja in 2. odstavek) Zakona o gospodarskih družbah.

Pri izračunu celotnega nominalnega zneska lastnih delnic veljajo te delnice za delnice družbe. Tretja oseba ali družba mora družbi na njeno zahtevo prodati delnice.

Za lastne delnice družbe štejejo tudi delnice, ki jih družba sprejme v zastavo (245. člen Zakona o gospodarskih družbah). Finančna organizacija sme v okviru tekočih poslov

prejeti v zastavo lastne delnice do celotnega nominalnega zneska, določenega v drugem odstavku 240. člena zakona o gospodarskih družbah. Pridobitev lastnih delnic, ki bi bila v nasprotju z navedenim, je neveljavna, če zanje še ni v celoti plačan nominalni ali višji emisijski znesek. Pravni posel o prejemu lastnih delnic v zastavo je ničten, če se delnice pridobijo v nasprotju z navedenim.

Iz lastnih delnic družba nima nobenih pravic.

Prikaz izračuna vsote lastnih delnic (LD)¹⁰:

$$LD = \sum (LD1 + LD2 + LD3)$$

LD1 = lastne delnice v družbi
 LD2 = lastne delnice pridobljene preko tretjih oseb
 LD3 = lastne delnice sprejete v zastavo
 Pri tem mora biti izpolnjen pogoj:

$$LD \leq 10\%OK$$

Računovodska spremljava lastne delnice

Knjigovodsko ga oblikujemo:

debet	kredit
zmanjšanje vira oblikovanja sklada lastnih delnic	povečanje sklada lastnih delnic
<i>Možni viri so: različne oblike dobička, proste rezerve in druge oblike kapitala, ki ne podležejo strogim omejitvam razpolaganja</i>	<i>Najvišja dovoljena velikost je 10 % vrednosti osnovnega kapitala.</i>

¹⁰ Pri izračunu se upošteva nominalna vrednost delnic.

Nakup lastne delnice:

Lastna delnica je kot sestavina kapitala opredeljena osmem B. Slovenskem računovodskem standardu, ki obravnava vrste, način izkazovanja in merjenje postavk kapitala. V točki 8.2. navedenega standarda je določeno, da so odkupljene lastne delnice sestavni del delniškega kapitala, izražen tudi v ustreznih finančnih naložbah podjetja. V točki 8.4. je predvideno, da se posebej navajajo odkupljene lastne delnice, ker nanje ni vezana glasovalna pravica

Knjigovodsko evidentiranje odkupljenih lastnih delnic:

debet	kredit
konto osnovnega kapitala se zmanjša za nominalno vrednost odkupljenih lastnih delnic	konto odkupljenih lastnih delnic se poveča za nominalno vrednost odkupljenih lastnih delnic

V bistvu gre za evidentiranje osnovnega kapitala na dveh analitičnih računih (kontih) in to na računu osnovnega kapitala, vsebovanega v lastnih delnicah, in računu osnovnega kapitala, zajetega v delnicah v lasti tretjih.

Vlaganja v lastno delnico so opredeljena v tretjem in šestem računovodskem standardu. V točki 3.1. je zapisano, da je treba ločeno izkazovati dolgoročne finančne naložbe v odkupljene lastne delnice. V točki 6.1. pa je zapisano, da je treba ločeno izkazovati kratkoročne finančne naložbe v odkupljene lastne delnice.

Ene in druge naložbe se v začetku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali drugačna sredstva (Slovenski računovodski standard: 3.6. in 6.5).

Nabavo lastnih delnic evidentiramo:

debet	kredit
konto naložb se poveča za znesek naložbe v lastne delnice	konto sredstev se zmanjša za znesek denarja ali vrednostno izražena druga sredstva, namenjena za nakup lastnih delnic

Praviloma nastopa razlika med nominalno vrednostjo odkupljenih lastnih delnic (oblikovano na kontih virov) in nakupno vrednostjo odkupljenih lastnih delnic (aktiva).

Posebno vprašanje je vezano na merjenje naložb. Tako je opredeljeno, da vrednost naložbe ne sme biti večja od njene tržne vrednosti. Ta tržna vrednost je lahko večja ali pa manjša od nominalne. Slovenski računovodski standardi (3.11. in 6.9.) terjajo odpis vrednosti naložbe neposredno v breme odhodkov financiranja, kakor hitro za to obstajajo razlogi oziroma pri kratkoročnih naložbah dokumentirani razlogi.

V pogojih omejenega trgovanja z vrednostnimi papirji se cene pogosto spreminjajo. Težko govorimo o trgu in tržni ceni. V primeru, da je družba odkupila delnice po večji, manjši vrednosti, kakor jih je prodala nastopi razlika na računih prihodkov oziroma odhodkov. Knjiženje je posledica opravljene transakcije. V primeru, da je padla tržna vrednost naložb, pa je potrebno vrednost naložbe korigirati na iztržljivo vrednost.

V tej zvezi se postavlja vprašanje realnega merjenja naložb v lastne delnice. Primeroma navajamo le dva primera:

- Če ni tržnih transakcij in kot merilo upoštevamo knjigovodsko vrednost delnice, se, če je ta manjša od izkazovane vrednosti naložbe, oblikuje popravek vrednosti, ki posredno (če ni dovolj dobička, namenjenega delitvi) vpliva na knjigovodsko vrednost delnice. Potrebno je opraviti veliko takih uskladitev, da postanejo vplivi neznatni.
- V času merjenja je bila opravljena transakcija po cenah, ki bistveno presegajo knjigovodsko vrednost. Cena je bila oblikovana na osnovi ponudbe in povpraševanja in ne odraža notranje vrednosti delnice. Zato je normalno pričakovati padec cene.

Namesto zaključka

V sestavku smo prikazali problematiko vezano na lastne delnice. Problemi postanejo še večji v primerih, ko prihaja do kršitve določil zakona o gospodarskih družbah. Tako je pogost primer, da obseg lastnih delnic bistveno presega predpisano omejitev (10 % osnovnega kapitala). Ni redko, da so pridobljene v nasprotju s predpisi (ni opredeljen namen in/ali ni oblikovan sklad lastnih delnic). Sankcija je odprodaja v treh oziroma enem letu ali umik delnic.

Pri nakupu lastnih delnic si prav lahko zamislimo primer špekulativnih nakupov lastnih delnic, pri katerih niso spoštovana določila Zakona o gospodarskih družbah. Taki primeri bi lahko bili:

- Odkup lastnih delnic po ceni, ki bistveno presega notranjo vrednost delnice (tudi normalno tržno vrednost delnice) z bamenom nadaljnje prodaje. Teh pa po tej ceni ni mogoče prodati. Zato so prodane po nižji ceni ali pa umaknjene.
- Delnice so prodali delničarji - člani uprave ipd., ki poznajo položaj podjetja in s prodajo vnovčujejo svoje vložke (vnovčitev osnovnega kapitala).

Takih in podobnih primerov bi lahko našteali veliko. Posledica je lahko povzročena škoda posameznim delničarjem ali celo upnikom. Postavlja se vprašanje razmejitve odgovornosti uprave in revizorja.

- Odgovornost uprave za povzročeno škodo je opredeljena v 227. in predvsem v 258. členu zakona o gospodarskih družbah, kjer je med drugim določeno: »Člani uprave so dolžni povrniti škodo, čeprav je nadzorni svet odobril dejanje, če se v nasprotju z

Zakonom o gospodarskih družbah: vložki vrnejo delničarjem, lastne delnice ali delnice druge družbe vpisujejo, pridobivajo, vzamejo v zastavo ali umaknejo.«

- Revizorjeva odgovornost v predpisih ni posebej opredeljena. Kljub temu pa menimo, da je ni izključevati. Nedvomno lahko oškodovanci, ki so odločitve sprejeli na osnovi nepopolnega revizorjevega mnenja, uveljavljajo odškodninsko odgovornost revizorja. Zato predlagamo, da, v primeru, če revizor meni, da določena dejanja vplivajo na realnost revidiranih bilančnih izkazov ali bi lahko povzročila posledice v obdobju krajšem od enega leta, nanje v svojem mnenju opozori. Seveda pa mora pri svojem mnenju dosledno spoštovati strokovne standarde, še posebej tiste, ki obravnavajo revizorjevo ravnanje v primeru ugotovljenih nezakonnosti (na primer Mednarodni revizijski standardi, standard 31)¹¹.

¹¹ Obravnava standarda presega okvir tega sestavka. Kljub temu pa želimo opozoriti na tveganost revizorjevega opredeljevanja nezakonnosti. Praviloma revizorji nismo ustrezno strokovno usposobljeni. Pridobiti si moramo stališče ustreznih veščakov. Vendar tudi to ni dokončno. Dokončna je odločitev sodišča.